

I

Liselot rijdt haar fiets uit de schuur en sjort hem de hoge drempel over. Die hindernis heeft ze vast genomen. Een ogenblik later rijdt ze de grote tuin uit.

Wat woont ze eigenlijk in een sjieke buurt! Vorige week is ze verhuisd naar een pand aan de brede gracht, die geflankeerd wordt door voorname herenhuizen. Huizen met trapgevels of halsgevels en zware voordeuren waarop glimmende deurknoppen bevestigd zijn. Het kabbelende water van de gracht rimpelt de gevels in zijn weerspiegeling. De bomen aan weerszijden staan vol in knop.

Een beetje gespannen fietst Liselot de straat uit. Natuurlijk wordt het weer een zoektocht. Als ze ergens voor het eerst naartoe moet, verdwaalt ze steevast, of ze maakt, naar later blijkt, een onnodige omweg. Dat moet je er allemaal voor over hebben als je je leven in het nieuw wilt steken, houdt ze zichzelf voor.

Haar bijna zwarte haar wappert steeds voor haar ogen. Ze recht haar rug. Niemand mag zien dat ze zich onzeker voelt. *Ingezakte schouders tonen dat jij geen karakter hebt.* Hoe vaak heeft ze het niet gehoord!

Plotseling wordt de echo uit vroeger tijden overstemd door de claxon van een auto. Haastig stuurt ze naar rechts. Rijdt ze bijna midden op de weg in plaats van op het fietspad!

Een rode Subaru flitst voorbij. Nijdig wijst de man achter het

stuur naar zijn voorhoofd. Ze voelt de kleur naar haar wangen schieten. Misschien ziet ze wel net zo rood als die auto.

Op de Rijksstraatweg gekomen aarzelt ze – links- of rechtsaf? Als ze nou een smartphone had met een routeplanner-app ... Maar ze houdt het liever bij haar ouderwetse telefoon met simpele druktoetsjes.

Ze gaat rechtsaf. Aan de linkerkant moet de Weteringsingel liggen. Dan zal ergens toch wel een kerktoeren boven de bebouwing uitsteken?

Altijd als ze de weg niet goed weet, bekruipt haar een gevoel van paniek. Waarom? Wat geeft het als ze iets langer onderweg is? Werktuigelijk steekt ze haar arm uit naar links. Zwa-nendrift, geen Weteringsingel. Ze is echt hopeloos.

Als ze over het trottoir een vrouw achter een rollator aan ziet komen, stapt ze af. De ogen in het blozende gezicht kijken haar helder, haast vrolijk aan.

‘Mevrouw, kunt u mij vertellen waar de Rehobothkerk is?’

De vraag schiet eruit.

Blijmoedig knikt de vrouw. ‘Nou en of. Ik kom er iedere zondag. Hier de eerste straat rechts, dan bent u op de Weteringsingel. U ziet hem zo staan.’

‘Dank u wel!’ Een lach van opluchting breekt haar gezicht open.

De oude ogen glimmen nog steeds. ‘Tot ziens’, klinkt het dan. ‘Tot ziens’, zegt ook Liselot. Pff, dat ging goed. Maar het positieve gevoel ebt snel weer weg.

De Rehobothkerk rijst statig op naast het ruime parkeerterrein. Ze rijdt er langzaam omheen. Wat een groot gebouw! Rehoboth – ruimte.

Ongemerkt is ze afgestapt. Terwijl ze om de kerk heen loopt,

bedenkt ze dat ze wel een beetje apart bezig is. Alsof het zo belangrijk is om de kerk te vinden, het geloof zegt haar niet veel meer. En toch besteedt ze de nodige tijd van haar vrije zaterdag aan deze zoektocht, zodat ze morgen zeker weet waar ze moet zijn. Ach, ze is het nu eenmaal gewend, de zondagse kerkgang.

Ondanks de frisse voorjaarswind die om haar hoofd speelt, krijgt ze het benauwd. Met een ongeduldige beweging strijkt ze het haar opnieuw uit haar gezicht. Een vreemde combinatie: ruimte en beklemming.

Plots kiert een zijdeur open. Ze maakt een schrikbeweging, terwijl ze naar het roodstenen gebouw staart. Daar heb je de koster, vast. Hij zet een vuilniszak buiten, een bezem en een veger en blik. Dan ziet hij haar staan. ‘Goedemiddag mevrouw.’

‘Dag meneer.’ Het klinkt alsof ze haar stem vandaag pas voor het eerst gebruikt. Haar ogen glijden over de grijze plastic zak. Het vuil moet opgeruimd worden, ja.

‘Zoekt u iets?’ Het klinkt van heel ver.

De mensen in deze streek van het land zijn vriendelijk, direct bijna. Heel anders dan op de Veluwe, waar zij vandaan komt. Ze glimlacht geforceerd, voelt zich verplicht uitleg te geven van haar aanwezigheid. ‘Ik woon nog maar pas in Ameldinge. Morgen wil ik hier naar de kerk. Toen bedacht ik dat ik beter van tevoren even kan kijken waar de kerk precies staat. Als ik morgen moet zoeken, kom ik misschien te laat.’ Wat kwam dat er vlot uit!

Het valt de ander blijkbaar niet op dat het haar moeite kostte.

‘Gelijk heeft u. Om tien uur en om zeven uur is er dienst.’

‘Dank u wel.’ De tijden wist ze al, maar dat zegt ze niet.

‘Tot ziens.’

‘Tot morgen mevrouw.’

Dat valt nog te bezien. Misschien blijft ze wel thuis als het hard regent. Of juist als de zon schijnt. Gaat ze lekker lezen op het balkonnetje. Er kan nauwelijks een tuinstoel staan, maar de zon komt er tenminste. Daar wel, maar niet in haar hart ... Nou ja, ze is wel gewend aan de schaduw. Ook in de schaduw kun je leven.

Afgelopen maandag is ze aan haar nieuwe baan als groepsleidster op een schippersinternaat begonnen en ze woont kersvers op een kamer in een megaherenhuis, met nog drie andere meiden. Ze gaat er iets van maken!

Als ze thuiskomt, zakt ze met een groot glas geurige rooibosthee in haar schommelstoel, die ze voor twee tientjes van Marktplaats heeft gevist. Het is leuk om zo de gracht over te kijken, de mensen tegen de wind in te zien fietsen. Ze legt haar hand op de radiator. Lekker warm. Buiten is het fris, al schijnt de zon. Het is nog maar maart.

Ze veert op. Dat is waar ook, Joanne komt vanavond om haar nieuwe kamer te bewonderen. Lieve help, ze zou het zomaar vergeten. Als ze niet oppast, heeft ze haar beste vriendin niets te bieden. Straks nog maar even langs de bakker op de hoek.

Ze laat zich weer terugvallen in de schommelstoel. Het is net drie uur, de bakker zal nog wel een poosje open zijn.

Ze vergeet veel, de laatste dagen. Dat komt door alle nieuwe indrukken natuurlijk. Anders onthoudt ze bijna alles, daar heeft ze geen agenda voor nodig. Alle namen en achternamen van de veertien kinderen van De Bolder, de woongroep die ze onder haar hoede heeft, kent ze al. Er hangt een huiselijke sfeer in de groep, die haar heeft verwarmd deze week. De

twee collega's met wie ze de groep runt, veertien kinderen, een zaal vol collega's bij het gezamenlijk koffiedrinken van het hele internaat – het is veel om te verwerken.

Ze zet het theeglas naast de schommelstoel en geeuwt. Op-eens is de werkelijkheid weg.

Om acht uur gaat de bel. Liselot holt bijna naar de trap om aan het touw te trekken dat de deur beneden opent. Ze popelt om haar kamer aan Joanne te laten zien, om te vertellen over haar nieuwe start.

'Joehoe!' roept ze vrolijk. Alle onrust en twijfel tijdens haar zoektocht van vanmiddag is weg.

Joannes hoofd komt al boven de trap uit. 'Hoi Lot! Je kunt hier nergens je auto kwijt, ik sta een heel eind verderop.'

Ze duwt Liselot een bos felgele tulpen in handen. Het lijken wel stralende zonnetjes in het schemerige trapportaal. 'Maar ik ben er!'

'Fijn! Ik heb zo veel te vertellen. Maar eerst de tulpen in een vaas. Wat een vrolijke bloemen, dank je wel!'

'Voor de finishing touch.' Joanne kijkt haar een moment aandachtig aan.

Liselot loopt naar de keuken, die ze deelt met een ander meisje van deze etage. Ze pakt een brede glazen vaas uit de kast en rangschikt de tulpen daarin. Niet te veel water, anders gaan de stelen groeien, heeft mam haar geleerd. Mam heeft groene vingers. Ze kan nog veel van haar leren en niet alleen wat bloemen en planten betreft.

Terwijl de koffie doorloopt laat ze haar oog over de kersenflappen gaan, die ze nog net voor sluitingstijd gekocht heeft. Met slagroom – heerlijk! Ze heeft alles tiptop in orde.

Joanne staat in de deuropening en kletst honderduit. Als ze

samen zijn komen ze tijd tekort om alles te bespreken wat ze beleefd hebben.

Met de koffie en de kersenflappen gaan ze naar de zitkamer. 'Hier hangt al helemaal jouw sfeer', merkt Joanne waarderend op.

'De kast en het bankje heb ik in de winkel gekocht, de rest komt van de rommelmarkt of van Marktplaats', vertelt Liselot. 'De schommelstoel heb ik zelf opnieuw bekleed en de salontafel heb ik geschuurd en wit gelakt. Zo kan hij nog een heel leven mee.'

Joanne schiet in de lach. 'Je kunt wel verkoopster worden in een meubelzaak.'

'Nee, ik heb nu een kersverse functie op het internaat, daar ben ik maar wat blij mee. Wel moet ik nog wennen aan al die gezichtjes om me heen, maar alle namen ken ik al.' Dat al die vragende, onderzoekende blikken haar wel wat onzeker maken, vertelt ze er niet bij.

Ze laat ook de smalle slaapkamer zien, waar spullen staan die ze van thuis heeft meegenomen. In haar eigen vertrouwde bed slaapt ze net zoals thuis: goed of bar slecht. De eerste nacht hier heeft ze geen oog dichtgedaan.

Joanne is enthousiast. 'Dit huis heeft sfeer. Ik houd van oude huizen.' Ze staat voor het raam en tuurt over de binnenstad. 'Vind je het niet erg druk hier?'

Liselot schudt haar hoofd. 'Jij bent een buitenmens. Ik niet, ik mis onze ruisende bossen en idyllische hei niet zo.'

Als Liselot in de keuken een tweede mok koffie heeft ingeschonken en de kamer weer binnenkomt, staat Joanne voor de boekenkast. 'Je hebt al je boeken meegenomen, zie ik.'

'Dat je dat opvalt!'

'Natuurlijk. Ik heb immers zo ongeveer de helft van je boe-

kenschat gelezen. Maar waar is de Bijbelverklaring die je ooit van je opa en oma hebt gekregen?’

Liselot zet de koffiemokken iets harder neer dan nodig is. ‘O, bij ma thuis gelaten. Het zijn wel negen delen, die nemen zo’n ruimte in. Mam las er meer in dan ik, dus hij staat daar goed.’

Als Joanne haar jas al aan heeft en richting de trap loopt, komt toch de vraag waar Liselot heel de avond al op zat te wachten: ‘Gaat het allemaal lukken, Lot?’

‘Natuurlijk, denk je soms van niet?’ Het klinkt kattiger dan ze bedoelt, ze hoort het zelf. Joanne weet zo veel van haar, al is het nog lang niet alles.

‘Oké. Ook al wonen we nu wat verder bij elkaar vandaan, dat maakt niks uit. Ik ben altijd bereikbaar, ’t is maar dat je het weet.’

Joanne loopt de lange trap af, richting het kleine portaalje bij de voordeur. Liselot ziet de afstand tussen hen groter worden. Wat is die trap lang en steil.

Ze buigt zich over de trapleuning. ‘Bedankt Joanne. Enne ... het komt hier helemaal goed met mij, hoor.’

Het opgeheven gezicht van haar vriendin is weinig meer dan een lichte vlek, maar Liselot weet hoe de blik in haar ogen is: warm en een beetje bezorgd.

‘Mooi. Welterusten Liselot.’

Wie zal dit in de toekomst tegen haar zeggen, vlak voor het slapen gaan?

‘Trusten Joanne. Maak je geen zorgen.’

De zware voordeur valt dicht.

Zondagmorgen. Het regent niet en de zon schijnt evenmin. Het is een stille, grijze morgen, waarop de lente in de wacht-

kamer zit. De lange dag grijnst Liselot aan. Als ze naar de kerk gaat, breekt dat de dag. En het voelt ook wel vertrouwd. Ze zoekt nerveus haar blauwe baret. Straks allemaal vreemde gezichten. Nou ja, ze kent de koster en het rollatormevrouw-tje al. Maar de gemeente is vast groot, gezien het forse kerkgebouw.

Hm ... kan ze makkelijk opgaan in de massa. Haar eigen gemeente op de Veluwe is klein. Iedereen wist of vermoedde in ieder geval wat er gebeurd was in hun gezin. Zelfs na jaren had ze daar nog last van. Maar hier is ze anoniem, lekker onbekend.

Zonder verkeerd te rijden komt ze bij de Rehobothkerk aan. Op het grote kerkplein is het een drukte van belang. Ze zet haar fiets in het rek, rommelt in haar tas. Met een zwierig gebaar zet ze haar baret op.

De koster herkent haar, ze ziet zijn ogen oplichten. 'Meteen gevonden?'

Ze lacht spontaan. 'Ja hoor.'

Hij maakt een uitnodigend gebaar in de richting van de kerkzaal. 'Alle plaatsen zijn vrij.'

De kerk zit al voor driekwart vol. Ze schuift in een van de achterste banken, waar aan de andere kant al een vrouw zit. 'Goedemorgen.'

'Ook goedemorgen.'

Is er nieuwsgierigheid in de vriendelijke blik? Verderop leunt een man over de rugleuning van de bank voor hem, druk in gesprek met een echtpaar. Een vrouw achter haar vertelt iemand over haar zieke kleinzootje. Dan begint het orgel te spelen.

Liselot zit alles te observeren. In haar vorige gemeente zat iedereen stil te wachten, strak en gesloten. Hier heerst een

warme gemoedelijkheid. Gezinnen schuiven de banken in, rijtjes mensen die bij elkaar horen. Zij is bij niemand aangeschoven.

Een paar minuten voor tien wordt de stroom mensen dunner. Ineens is daar een gestalte naast haar; een open prettig gezicht, grijze ogen met bruine stipjes erin. ‘Goeiemorgen.’

De man lacht naar haar alsof ze een goede bekende is.

‘Hallo ...’ Hè, wat klinkt dat stug.

‘k Ben laat, maar nog niet té laat.’ Zijn ogen lachen nog steeds. ‘Gelukkig is hier nog net plek voor mij.’

Liselot knikt maar eens en probeert zich kleiner te maken – de armen stijf tegen haar lichaam, haar tasje als een veilige barricade tussen hen in, de blik gericht op de dichte Bijbel voor haar.

Bijna tijd, gelukkig. Hij kan nu geen gesprek meer met haar aanknopen, mocht hij dat van plan zijn. Ze is zich hinderlijk bewust van zijn aanwezigheid.

Het orgel valt stil; een lange rij zwarte pakken schuift naar binnen, de dominee als laatste. Jaren geleden heeft ze deze predikant een keer gehoord toen ze nog thuis woonde. Wat maakt het uit?

Na het votum en de groet en als het eerste psalmvers al gezongen is, voelt ze zich nog steeds slecht op haar gemak. Al die onbekenden om haar heen, een buurman zo dichtbij ...

De dominee brengt de profeet Elisa onder de aandacht. Het gaat over het wonder van het ijzer dat boven kwam drijven.

De bijl die was gezonken was geleend, daarom vonden de jongens van de profetenschool het des te erger dat hij kwijt was geraakt. Wat een merkwaardige geschiedenis. Nou ja, in de tijd van de Bijbel gebeurden er nog wonderen. Ze tuurt naar de orgelpijpen die glanzen in het lamplicht.

‘Omdat wij geen oplossingen zien, denken we dat de Heere ook geen oplossingen heeft.’

Met een ruk draait ze haar hoofd naar de man op de kansel. Hoe weet de dominee wat zij denkt?

Met die woorden heeft hij haar toch de preek binnengetrokken. De jongens van de profetenschool hadden een probleem dat ze niet zelf op konden lossen. ‘Heb jij een plaats waar je je nood mag brengen?’

Liselot knijpt haar handen tot vuisten. Nee, zij niet. Mam wel. Ze ziet haar gezicht voor zich, zoals ze in de kerk kan zitten, vol aandacht luisterend naar de preek. Ze weet zelf niet goed of mams houding haar jaloers of kribbig maakt.

‘... die te zwaar is, moet je bij God brengen.’

Ze heeft genoeg gehoord, van haar mag de dominee nu wel ophouden. Maar na de tussenzang volgt het tweede deel van de preek. Nog een kwartiertje, dan kan ze hier weg.

Als ze vanuit haar ooghoek ziet dat haar een mentosrol wordt aangeboden, is ze zich ineens weer bewust van de aanwezigheid van haar buurman. Verward pakt ze de rol aan, neemt er een snoepje uit. Met trillende handen geeft ze de rol terug. Twee, drie snoepjes kletteren op de vloer. Afschuwelijk, hoe kon ze zo dom zijn die rol ondersteboven te houden!

Even kruist de blik van haar buurman de hare. Grijze ogen met een sprankje bruin. En hij heeft een kuiltje in zijn kin. ‘Sorry’, fluistert ze verward. Hij lacht. Het maakt zijn gezicht nog sympathieker.

De rest van de preek mist ze grotendeels. Ze hoort een flard over het stuk hout dat in het water wordt geworpen om het ijzer boven te laten drijven. Er gebeurt iets wat niet kan. De dominee vergelijkt het met het kruishout van Golgotha. Daar

gebeurde ook iets wat niemand voor mogelijk had gehouden. Alleen daar kan onze geestelijke nood opgelost worden. Vaag beseft ze de mooie overeenkomst. De dominee gaat er nog verder op in, maar Liselot sluit zich af. Omdat wij geen oplossingen zien, denken wij dat de Heere geen oplossingen heeft ... Dat is het enige wat blijft hangen. Misschien heeft God inderdaad wel oplossingen, maar dan schenkt Hij haar die niet.